

Co máme dělat, když máme doma devátáka?

Volba střední školy

Rozhodujete-li se o volbě střední školy a následně o budoucí profesi svého dítěte, ne každé dítě či rodič má jasnou představu. Samotné rozhodování je poměrně náročný proces. Cest, jak si vybrat studium ve střední škole, je mnoho. Každý na to jde jinak, ale všichni potřebují dostatek spolehlivých informací, čas, aby je vyhodnotili a podporu svých blízkých.

Na co se při volbě zaměřit

- Na předpoklady dítěte – na přednosti, schopnosti, zájmy dítěte, ale i nedostatky a slabá místa. Pak je porovnejte s požadavky pro studium a následné povolání. Důležité je nezapomenout na fyzické předpoklady a zdravotní stav. Poradte se společně, udělejte si čas a v klidu a podrobně s dítětem výběr školy prodiskutujte. Střízlivě zhodnoťte dosavadní školní prospěch, na co dítě má, jak se učí a jak ho učení baví.
- Přemýšlejte o profesi – zkuste si společně s dítětem říci, které pracovní činnosti vás zajímají. Zvažujte, co se ve kterém povolání vytváří, s čím nebo pomocí čeho se pracuje, v jakém pracovním prostředí, jaká je poptávka na trhu práce, jaká jsou rizika daného povolání, jaké jsou platové podmínky, jaký typ školy je pro danou práci vhodný.
- Vytvořte seznam možností – jaká škola nebo jaký obor by přicházely v úvahu, obstarajte si seznamy škol ve svém okolí. Podívejte se na možnosti ve svém okolí, využijte informací od výchovného poradce, prohlédněte webové stránky škol, navštivte dny otevřených dveří, výstavy a burzy SŠ.
- Nebojte se zeptat – zajímejte se o šance absolventa na pracovním trhu, typ školy – (soukromá nebo státní), dostupnost školy (možnost bydlet doma, internát), doprava, šance na přijetí, reference školy, podobu přijímacích zkoušek, kvalitu výuky, časovou náročnost studia, možnost následného studia, sociální klima školy apod.
- Zjistěte, jaké jsou přijímací zkoušky a připravte se na ně – podívejte se, za jakých podmínek školy studenty přijímají. Jestliže škola zkoušky vyžaduje, podívejte se, jaké testy dělá, podle toho zvolíte přípravu. Testy z minulých let najdete na webových stránkách škol. Porovnejte počty uchazečů s počtem přijatých. Pokud primárně volíte školu, o kterou je velký zájem, můžete do druhé přihlášky vybrat jednu školu, kam se dítě dostane snadněji, abyste měli zálohu. Přihlášky se v prvním kole PZ podávají na dvě školy najednou, můžete tedy taktizovat.
- Hlídejte termíny – včas podejte přihlášky. Obdržíte je na základní škole.

Konkrétní tipy, možnosti, odkazy a vyhledávače najdete dále pod záložkou „Užitečné odkazy“.

Nevíte si rady? Pokud při výběru stále váháte, obraťte se na odborníky ve škole nebo mimo ni. Více pod odkazem „Na koho se obrátit.“

Na koho se obrátit

- Přehled o středních školách získáte v hodinách občanské a rodinné výchovy, na internetu, ve sdělovacích prostředcích, na letácích škol, nástěnkách, dle referencí a zkušeností známých apod.
- Při rozhodování může pomoci názor třídního učitele či pedagoga, kterému důvěřujete, mnohdy vidí schopnosti žáků velmi objektivně.
- Konzultovat volbu střední školy je možné přímo ve škole s odbornými pracovníky Školního poradenského pracoviště (ŠPP) – výchovným poradcem, školním psychologem, speciálním pedagogem atd. Ti Vám poskytnou nejaktuálnější informace o nabídkách studia na jednotlivých školách, poskytnou Vám také termíny dnů otevřených dveří a burz středních škol a učilišť.
- Informační a poradenské středisko pro volbu povolání při úřadu práce.
- Komerční firmy působící v oblasti profesního poradenství

- Na speciálně pedagogické centrum nebo pedagogicko-psychologickou poradnu – v těchto institucích zjišťují pracovníci základní studijní předpoklady studenta, schopnost snášet zátěž, osobnostní dispozice, zájmy, motivaci, apod.

Testování profesní orientace na PPP je primárně určeno klientům vedeným v poradenské péči či žákům, kteří i po konzultaci s výchovným poradcem ve škole, případně po návštěvě Informačního a poradenského střediska pro volbu povolání při ÚP zůstávají nerozhodni a dosud váhají mezi náročnější a méně náročnou školou nebo mezi školami výrazně odlišného obsahu studijního zaměření.

Pokud bylo dítě vedeno v Pedagogicko-psychologické poradně pro speciální vzdělávací potřeby (stupeň podpůrných opatření 2 a 3) může PPP vystavit (na požádání zákonných zástupců) doporučení o vhodném postupu při konání přijímacích zkoušek.

Zdroje:

- <https://www.atlasskolstvi.cz/>
- <https://www.infoabsolvent.cz/>
- <https://www.kampomaturite.cz/>
- <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/jak-si-spravne-vybrat-stredni-skolu>
- <https://www.uradprace.cz/ips-2>
- MEZERA, A. *Pro jaké povolání se hodím?: jak si vybrat střední a vyšší odbornou školu a snad i budoucí povolání*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2008.
- BABANOVÁ, A., HAUSENBLASOVÁ, J., KOLÁŘOVÁ, J., KROBOVÁ, T., SMETÁČKOVÁ, I. *Volba povolání bez předsudků: metodika projektového dne pro základní školy*. V Praze: Gender Studies, 2014.

Užitečné odkazy

Informace o školách a oborech:

- <http://www.atlasskolstvi.cz/> – vyhledávání škol a oborů a podobných informací
- <http://www.stredniskoly.com/> – rejstřík škol
- <http://rejskol.msmt.cz/> – rejstřík škol MŠMT
- <https://www.mpsv.cz/-/vyhledavani-skol-a-oboru>
- <http://www.nuov.cz/> – informace o vzdělávání v ČR i EU

Informace o profesích:

- <https://www.nsp.cz/> – popisy jednotlivých povolání
- <http://www.infoabsolvent.cz/> – příprava a uplatnění absolventů na trhu práce vyhledávání škol a oborů, učební plány
- <http://www.budoucnostprofesi.cz/> – současná situace a budoucnost profesí na trhu práce v ČR
- <https://www.uradprace.cz/ips-2> – informační a poradenské středisko pro volbu školy a práce

Informace o přijímacím řízení:

- <http://www.msmt.cz/>
- <https://prijimacky.ceremat.cz/>
- <http://www.scio.cz/> – srovnávací testy používané k přijetí na SŠ i VŠ